

Дослідження результативності та економічної ефективності державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв із відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки за результатами обстеження учасників програми у 2015-2019 рр.

Київ - 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ	4
I. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ОСББ/ ЖБК (ЮРИДИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)	5
II. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В ІНДИВІДУАЛЬНИХ БУДИНКАХ (ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)	6
III. АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ	8
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	19

ВСТУП

Державна цільова економічна програма енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв із відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки (далі – Державна програма, програма «теплих кредитів»), що затверджена Постановою КМУ №243 від 1 березня 2010 року¹, була розроблена з метою створення умов для наближення енергоемності валового внутрішнього продукту України до рівня розвинутих країн та стандартів Європейського Союзу, підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів і посилення конкурентоспроможності національної економіки.

Сьогодні основними цілями/завданнями реалізації Державної програми є:

- зниження обсягу споживання енергоресурсів в економіці України;
- заміщення природного газу, як джерела енергії, у всіх секторах економіки, зокрема, у комунальному господарстві та у секторі домашніх господарств;
- стимулювання ОСББ та ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;
- стимулювання населення (домогосподарств) до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого для придбання котлів із використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу та електроенергії (крім електричного теплоакumuляційного обігріву та гарячого водопостачання), а також відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;
- стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З початку дії Програми, а саме – з жовтня 2014 року по кінець 2019 року, її учасниками стали 740 тисяч родин, які залучили на енергоефективні заходи більше 7,4 млрд. грн. Від Уряду вони отримали близько 2,9 млрд. гривень відшкодування.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2016 роки».

Метою даного дослідження є формування інформаційного забезпечення та аналіз на його основі результативності механізму стимулювання енергоефективності, реалізованого в рамках Державної програми.

Дослідження виконане Держенергоефективності за методологічної підтримки Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України.

МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ

У 2019 році було проведено телефонне опитування учасників Програми. Репрезентативна вибірка адрес позичальників, за якими збиралася інформація про обсяги споживання комунальних послуг з тепло-, газо-, електропостачання, побудована на основі реєстру позичальників, розпорядником якої є Держенергоефективності. Вибірка стратифікувалася за видами реалізованих енергоефективних заходів учасників програми у 2019 році.

Обсяг вибірки становив 733 адрес впровадження енергоефективних заходів, з яких:

- 230 адрес – юридичних позичальників (ОСББ);
- 503 адреси – фізичних позичальників (домогосподарств), які мешкають в індивідуальному будинку.

Збір даних проведено протягом грудня 2019 року.

Опитування проводилось на основі анкети, що містила наступні запитання:

1. Чи задоволені ви програмою "теплих кредитів"?
2. Скільки разів ви користувались програмою "теплих кредитів"?
3. Чи плануєте ще раз скористатись нею?
4. Обсяги споживання теплової енергії (для ОСББ) та обсяги споживання природного газу (для домогосподарств).

Перелік питань не навантажує респондентів, разом з тим дає можливість отримати інформацію про ставлення респондентів до Програми та обсяги споживання енергії для опалення. Обсяги споживання енергії скориговані на температурний коефіцієнт.

У результаті проведеного телефонного опитування було отримано відповіді від 85% ОСББ та 83% домогосподарств.

I. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ОСББ/ ЖБК (ЮРИДИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)

Для телефонного опитування було відібрано 230 ОСББ, які взяли участь у Програмі. Вибірка стратифікована за регіонами. З відібраних для опитування ОСББ 85%надали відповіді.

Практично усі ОСББ (99,9%) відповіли, що задоволені Програмою. Серед них 57% зазначили, що скористались програмою більше 2 разів. Серед учасників опитування 88% планують скористатись Програмою ще раз.

Такі результати демонструють довіру ОСББ до Програми і підтверджують постійний попит на неї.

Крім задоволеності програмою, респонденти надавали інформацію про споживання теплової енергії. Отримані дані дали можливість порівняти в динаміці зміни споживання послуг з тепlopостачання.

Темпи зміни споживання послуг з тепlopостачання ОСББ в опалювальні періоди 2015-2019 рр.

$(2016-2017)/(2015-2016)$	$(2017-2018)/(2016-2017)$	$(2019-2020)/(2018-2019)$
0,976	0,801	0,830

Темпи зміни споживання послуг з тепlopостачання протягом усього періоду дії програми коливався від 0,801 до 0,976 і в середньому склав 0,825. Отже, в середньому за весь час дії програми ОСББ щорічно економили 19,5% теплової енергії.

За структурою енергоефективних заходів респонденти телефонного опитування розподіляються наступним чином:

Енергоефективні заходи ОСББ - учасників опитування

За результатами опитування серед респондентів найбільшу економію енергії ОСББ досягли за заходом «модернізація освітлення» (22%), найменшу (11%) – за заходом заміна вхідних дверей.

За рахунок встановлення ІТП вдалось зекономити 18% енергії, а заміни вікон – 16%.

Модернізація опалення, встановлення багатозонних приладів обліку та утеплення надали можливість зменшити споживання теплової енергії на 17%.

За останній опалювальний сезон економія теплової енергії серед ОСББ - учасників Програми склала 17%.

II. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В ІНДИВІДУАЛЬНИХ БУДИНКАХ (ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)

Для телефонного опитування було відібрано 503 адреси домогосподарств – учасників Програми, з них 83% надали відповіді на запитання.

Майже усі опитані (98,5%) відповіли, що задоволені результатами участі у Програмі. А переважна більшість домогосподарств (95,6%) планують взяти участь у програмі ще раз.

Отже, переважна більшість опитаних домогосподарств підтримують роботу Програми і мають намір взяти кредит повторно.

Крім ставлення респондентів до Програми, опитування дало змогу отримати інформацію про споживання природного газу домогосподарств для опалення. Отримані дані дали можливість порівняти в динаміці зміни споживання послуг з газопостачання.

Темпи зміни споживання послуг з газопостачання домогосподарствами в опалювальні періоди 2015-2019 рр.

(2016-2017)/(2015-2016)	(2017-2018)/(2016-2017)	(2019-2020)/(2018-2019)
0,924	0,747	0,710

Темпи зміни споживання послуг з газопостачання протягом усього періоду дії програми коливався від 0,710 до 0,924 і в середньому склав 0,700. Отже, в середньому за весь час дії програми домогосподарства щорічно економили 30% природного газу.

За структурою енергоефективних заходів респонденти телефонного опитування розподіляються наступним чином:

За результатами опитування серед респондентів найбільшу економію природного газу домогосподарства досягли за заходом «придбання негазових та неелектричних котлів» (37%). За заходом «встановлення вікон» респонденти зекономили 25% природного газу, а «утеплення фасадів» дало можливість зекономити 25,7%.

За рахунок встановлення радіаторів водяної системи опалення і регуляторів температури повітря вдалось зекономити 27,9% природного газу.

За останній опалювальний сезон середня економія природного газу серед домогосподарств - учасників Програми становить 29%.

III. АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ

У 2019 році на реалізацію заходів Програми було передбачено 780670,78 тис. грн. З них на стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електричної енергії) було передбачено 7721,22 тис. грн., з яких проведені видатки склали 95,27 % (7355,89 тис. грн.). На стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів було передбачено 202198,78 тис. грн., з яких проведені видатки склали 99,06 % (200304,26 тис. грн.). В той час, на стимулювання ОСББ, ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів було передбачено 570750,78 тис. грн., з яких проведені видатки склали 59,24 % (338094,91 тис. грн.).

Відповідно до затверджених обсягів фінансування уповноваженим банкам було передбачено:

ПАТ КБ «Приватбанк»:

- 286005,42 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 156407,9 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 54,7 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ «Ощадбанк»:

- 5508,985 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електричної енергії);

- 142294,482 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- 150279,621 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 5143,8 тис. грн. на придбання населенням котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) (що складає 93,4 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 140791,6 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 98,9 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 82458,3 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 54,9 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ АБ «Укргазбанк»:

- 2212,235 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії);

- 59496,691 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- 134465,739 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 2212,1 тис. грн. на придбання населенням котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) (що складає 99,99 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 59105,2 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 99,3 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 99228,7 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 73,8 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ «Укресімбанк»:

- 407,607 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

З них було фактично відшкодовано 407,5 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 99,98 % від затвердженого обсягу фінансування за заходом).

Станом на 01.01.2020 кредиторська та дебіторська заборгованості відсутні.

Таблиця 3.1. Результативні показники бюджетної програми та аналіз їх виконання у 2019 році

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Джерело інформації	Затверджено паспортом бюджетної програми			Фактичні результативні показники, досягнуті за рахунок касових видатків (наданих кредитів)			Відхилення		
				заг. фонд	спец. фонд	разом	заг. фонд	спец. фонд	разом	заг. фонд	спец. фонд	разом
1	продукту											
1	Кількість осіб, якими придбано котли з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них	тис.од.	дані зведених реєстрів позичальників	1,4		1,4	1		1	-0,4	0	-0,4
2	Кількість осіб, якими придбано енергоефективне обладнання та/або матеріали	тис.од.	дані зведених реєстрів позичальників	31		31	17,7		17,7	-13,3		-13,3
3	Кількість об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів, в яких впроваджено	од.	дані зведених реєстрів позичальників	4752		4752	2508		2508	-2244		-2244

	енергоефективні заходи											
Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками												
Відхилення показника 1 пояснюється суттєвим зростанням (+64,6 %) середньої суми кредиту на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту.												
Відхилення показника 2 пояснюється суттєвим зростанням (+82,2 %) середньої суми кредиту на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту.												
Відхилення показника 3 пояснюється зростанням (+10,4 %) середньої суми кредиту на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту, а також реалізації ОСББ/ЖБК більш вартісних, комплексних проектів енергомодернізації.												
2	ефективності											
1	Середній обсяг відшкодування одній особі частини суми кредиту, залученого на придбання особами котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	5,4		5,4	7		7	1,6		1,6

2	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання осіб до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	3,8		3,8	4,9		4,9	1,1		1,1
3	Середній обсяг відшкодування одній особі частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	6,5		6,5	11,3		11,3	4,8		4,8

4	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання осіб до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	2,9		2,9	3		3	0,1		0,1
5	Середній обсяг відшкодування частини суми кредиту, залученого одним об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельним кооперативом на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	131,4		131,4	134,8		134,8	3,4		3,4

6	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	2	2	2,2	2,2	0,2	0,2
---	---	------	--	---	---	-----	-----	-----	-----

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Відхилення показника 1 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+64,6 %) на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

Відхилення показника 2 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+82,2 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

Відхилення показника 3 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+10,4 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту, а також реалізації ОСББ/ЖБК більш вартісних, комплексних проектів енергомодернізації.

Відхилення показника 4 пояснюється зростанням (+64,6 %) середньої суми кредиту на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн. державних коштів.

Відхилення показника 5 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+82,2 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів, порівняно із

запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн. державних коштів.

Відхилення показника 6 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+10,4 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту, реалізації ОСББ/ЖБК більш вартісних, комплексних проектів енергомодернізації та зменшення кількості субсидіантів у загальній кількості позичальників (на 11,3 % у порівнянні з 2018 роком), що обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн. державних коштів.

3	якості											
1	Економія природного газу в середньому однією особою за рахунок придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії)	відс.	управлінський облік	31,1		31,1	36,5		36,5	5,4		5,4
2	Економія природного газу в середньому однією особою за рахунок придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	відс.	управлінський облік	24,8		24,8	25,4		25,4	0,6		0,6
3	Економія природного газу в середньому одним об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельним кооперативом за рахунок впровадження	відс.	управлінський облік	10		10	17		17	7		7

	енергоефективних заходів											
4	Рівень задоволення позичальників від участі у Державній цільовій економічній програмі енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки	відс.	управлінський облік	100		100	99		99	-1		-1

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Відхилення показника 1-3 пояснюється здійсненням частиною позичальників в рамках Програми комплексних заходів (2 і більше), а також зміною погодних умов у порівнянні з минулим роком та збільшенням випадків повної відмови від використання природного газу для опалення.

Так за результатами вибіркового опитування:

- за заходом «Стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів» частка позичальників, яка скористалась Програмою за двома і більше заходами, склала 4%,

- за заходом «Стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів» 57% ОСББ скористались програмою 2 і більше разів.

Відхилення показника 4 пояснюється тим, що за результатами вибіркового опитування позичальників за показником, було виявлено, що 99% учасників Програми вважають її ефективною і потрібною, а власний досвід участі у Програмі оцінюють як позитивний. Під час опитування 1% позичальників були не задоволені програмою через її нестабільність функціонування.

Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 (зі змінами), у 2019 році фінансувалася за КПКВК 2754060 «Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності» (далі – Програма). В рамках Програми передбачено фінансування заходів за рахунок коштів загального фонду державного бюджету.

У 2019 році результативні показники кількості залучених до участі у Програмі домогосподарств та ОСББ, ЖБК недовиконані за всіма напрямками, що пояснюється зростанням середньої суми кредиту на отримання енергоефективних кредитів за Програмою.

Окрім того необхідно зазначити, що на початку звітної року на фінансування заходу за напрямом «Стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів» було передбачено 190080,0 тис. грн. Відповідно до передбачених програмою коштів, уповноваженими банками було сплановано прогнозні темпи видачі кредитів, з урахуванням минулорічної динаміки. В той же час, 19.06.2019 Урядом було прийнято постанову КМУ № 556 та розпорядження КМУ № 431-р щодо виділення додаткових 380670,78 тис грн з державного бюджету на захід Державної цільової програми енергоефективності "стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів". Відповідні зміни до паспорту бюджетної програми 2754060 "Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності" були затверджені наказом Мінрегіону № 176 від 05.08.2019. Слід зазначити, що відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження, затвердженого постановою КМУ від 17.10.2011 № 1056 (зі змінами), кредити на здійснення заходів, передбачених підпунктами 3, 4 і 4-1 пункту 3 Порядку, у поточному календарному році надаються уповноваженими банками до 30 листопада включно, а позичальники зобов'язані подати до уповноваженого банку підтвердні документи не пізніше 30 листопада року, в якому укладено кредитний договір.

Беручи до уваги дати прийняття всіх рішень щодо перерозподілу додаткових 380670,78 тис грн на відповідний захід програми та вимоги Порядку використання коштів за Програмою щодо процедури та термінів подання

підтвердних документів, згідно з інформацією уповноважених банків, частина ОСББ та/або ЖБК, які планували впровадження більш тривалих комплексних проектів енергомодернізації, відклали їх реалізацію на наступний рік. Також зазначене рішення ОСББ та/або ЖБК щодо відкладення участі у програмі пов'язане з недоцільністю впровадження довготривалих комплексних енергоефективних заходів у багатоквартирних будинках (наприклад, утеплення зовнішніх стін будинку) на початку опалювального сезону, через можливі ускладнення в проведенні таких робіт у осінньо-зимовий період. Зазначені обставини також стали однією із причин відхилення показника кількості залучених до участі у Програмі ОСББ та ЖБК.

Також зафіксовано перевиконання показників середнього обсягу відшкодування за всіма напрямками, що також пояснюється зростанням середніх сум кредитів, що в свою чергу обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

В той же час, перевиконання показників обсягу залучених кредитів на 1 грн державних коштів за всіма напрямками також пояснюється зростанням середніх сум кредитів, а також зменшенням кількості субсидіантів (у порівнянні з 2018 роком зменшення на 11,3 %) по напрямку стимулювання ОСББ, ЖБК до впровадження енергоефективних заходів у загальній кількості позичальників, що в свою чергу обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн державних коштів.

Збільшення показника економії природного газу пояснюється теплішими погодними умовами, ніж у минулому році, та здійсненням частини позичальників комплексних (2 і більше) заходів.

Крім того слід зазначити, що за результатами вибіркового опитування позичальників було виявлено, що 99% учасників Програми вважають її ефективною і потрібною, а власний досвід участі у Програмі оцінюють як позитивний. Під час опитування 1% позичальників були не задоволені програмою через її нестабільність функціонування. За напрямом «Стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них» 95% позичальників хочуть ще раз нею скористатись, за напрямом «Стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів» - 96%, за напрямом «Стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків,

житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів» - 88%.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Програма є актуальною як для ОСББ, так і для домогосподарств. Результати оцінки показали, що програма «теплих кредитів» покращує комфорт в будинках та сприяє скороченню обсягів споживання енергії.

В цілому за час дії програми ОСББ/ЖБК скорочували обсяги споживання теплової енергії в середньому на 19,5%, за останній опалювальний період – на 17%. Найбільшу економію енергії ОСББ досягли за заходом «модернізація освітлення» (22%), найменшу (11%) – за заходом заміна вхідних дверей.

В середньому за весь час дії програми домогосподарства щорічно економили 30% природного газу. За останній опалювальний період домогосподарства економили природний газ на рівні 25-37% залежно від напрямку кредитування.

Збереження тенденції значної економії енергії учасниками Програми за рахунок впроваджених енергоефективних заходів протягом всього терміну її дії вказує на високу результативність Програми. Загальну ефективність Програми можливо забезпечити за рахунок збільшення її фінансування і залучення більшої кількості позичальників.